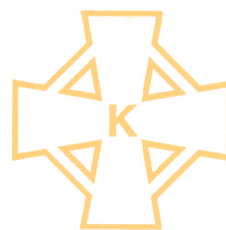

LEKMAN i KYRKAN

Svenska Kyrkans Lekmannaförbund

1
2008

*Som den unga björk i skogen
växer frisk i sommarregn,
låt mig växa, ren och trogen,
i ditt hulda fadershägn.
Och när stormar skaka mig,
låt mig fäste ha i dig
och mig hålla vid det ena:
att dig älska, frukta, tjäna.*

Ansvarig utgivare Anders Nordberg

Redaktionskommitté
Britt-Louise Madsen
Rådhusgatan 81
831 45 Östersund
063-12 30 30
madsensis@gmail.com

Margareta Jansson
Skaraborgsgatan 29 B
532 30 Skara
0511-13746
margareta_jansson@bredband.net

Evert Josefsson
Skansenv. 30,
515 34 Viskafors
033-291156
evert.033291156@telia.com

När det gäller medlemskap

Juhani Ahonen
Rådhusgatan 81
831 45 Östersund
063-12 30 30
070-557 82 41

Förbundets plusgiro

Medlemsavgifter o gåvor
Pg 50 27 87 - 5

Medlemsregister och
prenumeration
Allan Forsberg
Kimröksgatan 5
296 35 Åhus
044-240527
foallgun@glocalnet.net
(OBS ny mailadress)

FÖRBUNDSBUTIKEN

Välj från vårt varierande sortiment
och stöd samtidigt verksamheten
Beställ vår sortiments- och prislista

Förbundsbutiken

Box 2132
523 02 Timmele
Tel. 0321-303 02
Öppet alla tider

Berlock med halskedja i förgyllt silver 145.-
Förbundsmärke med nål eller klack 25.-
Förbundsmärke 15 mm förgyllt med nål 50.-
Glasblock 160.-
Porslinsvas med förbundsmärke i guld 55.-

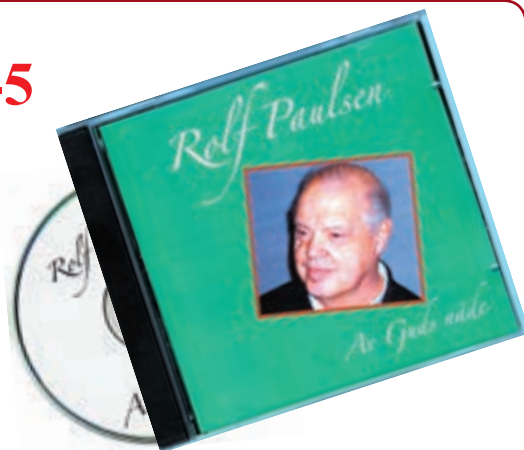
Extrapriser

Pikétröja 70.-
Milanotröja 70.-
Slipsar vinröd el marinblå 50.-

Vackra vykort med psalm 288 och 298 i färg 10.-/st
Korrespondenskort-dubbla med förbundsmärke i guld 10.-/st
Milanotröja, marin eller gråmelerad 75.-
OBS - Fraktfritt

Rätt Plusgironummer är 50 27 87-5

**OBS!!!
RÄTTELSE**

I föregående nummer 4/07 har ett felaktigt plusgironummer angivits.
För att stödja Rolf Paulsen och hans arbete för "Kloakbarnen" Kiev
erbjuder vi hans CD-skiva "Av Guds Nåde" för 199.-

Närhet och omsorg

I furuskogen finns den – vart tog den vägen bland oss människor

För många år sedan hörde jag ett radio-program om vad som händer när man t ex sitter vid en strand och ser ut över havet eller när man sitter högt uppe på fjället och blickar ut över de enorma viddererna. Sikten är fri och tanken blir fri. Själen blir fri och hela upplevelsen blir frigörelse. Det är vid sådana tillfällen de stora tankarna kommer.

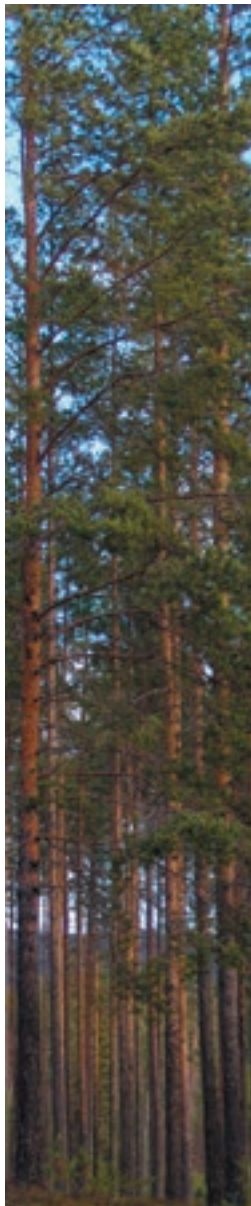
En lyx som jag verkligen njuter av är att få möjlighet att vara ensam då och då. Det kan vara hemma i bostaden, på en resa söderut till min son eller ensam på en skotertur på kalvfjället.

Jag kör ofta i norrlands inland där det finns mil efter mil med tät furuskog och vid ett sådant tillfälle fastnade blicken på den täta, höga skogen. Det var som en nåldyna.

Precis som på fjället eller vid stranden så vandrade tankarna iväg för mig där jag körde - på en väg som kantades av den höga täta skogen. Jag såg plötsligt träden istället för bara skogen. Dessa gigantiska furor. Den norrländska furan som är världsberömd för sin höga kvalitet. Spikraka, tjocka och starka furor. Den här gången såg jag något mer. När det gick upp för mig vad jag såg blev jag tvungen att stanna. Mellan de stora tjocka furorna stod det trådmala furor knappast tjockare än ett kvastskäft. Vad var då mysteriet med detta? Jo de var lika höga som de tjocka furorna.

I skydd av de starka träden hade de svaga smala träden kunnat växa sig lika höga som de stora starka furorna. Vad såg jag i detta då – jo omsorgen om de sina. Så som det borde vara mellan oss människor. Där det är nära mellan människor kan de svaga växa högt men där inte närheten finns knäcks den svage.

Tänk om jag kunde vara till stöd för den som inte är så tuff och stark. Tänk om jag kunde stödja den svage så att den personen kan växa sig lika stark som jag. När jag är den svaga – tänk om det kunde finnas medmänniskor nära mig som var som starka tjocka furor så att jag kunde få växa mig lika hög.

Ibland förundras jag över medmänniskors ovilja. Vi låter våra egna tillkortakommanden och vår frustration gå ut över andra människor. Många gånger upplever jag det som om det inte hänger på om vi **kan** hjälpa eller inte, utan om vi vill.

Det är ganska lätt när man känner sig illa behandlad att vilja ge igen. Vi ska minsann visa våra ovänner att det kostar att vara oförsämda emot oss.! Det är fel!

För några år sedan slutade en gammal god vän att höra av sig. Jag gjorde väl några halvhjärtade försök till kontakt men när jag inte fick något vidare gensvar så tyckte jag att om det inte passade så fick det väl vara.

Så för något år sedan fick jag veta att min vän hade avlidit i en svår sjukdom. Jag skämdes. Jag skäms fortfarande och kommer alltid att göra det. Hur kunde jag vara så dålig? Min vän hade det naturligtvis oerhört tungt – vilken sorg – och jag min dum-bom förstod ingenting.

På många ställen i Bibeln finns det vägledning att få. Tankarna går till det näst förnämsta budet -

” du ska älska din nästa som dig själv!”

Eller har vi glömt ”Den gyllene regeln”,

”allt vad ni vill att människorna ska göra mot er ska ni också göra mot dem!”.

För att inte tala om det allra förnämsta budet

” du ska älska Herren din Gud av hela ditt hjärta, med hela din själ och med allt ditt förstånd....!”

Vi måste se till att kärlekens evangelium får tränga in i våra hjärtan och inte bara vara en text på ett papper.

Jag har lärt mig min läxa. Det kommer aldrig någonsin att hända igen. Jag skall vara som en stark hög fura när mina medmänniskor behöver det och jag hoppas att jag kan få stöd av andra när jag är svag och kraftlös så att jag kan få förutsättning att växa. Vi behöver varandra. Jag behöver dig och om du behöver mig så finns jag här.

Visst kan man lära mycket av naturen och när jag ser furuskogen så inser jag att jag har mycket att lära.

Visst borde vi kunna göra som skogen - ha omsorg om varandra.

*Britt-Louise Madsen
redaktör*

Framtiden

*Ack, ack, säger statskyrkan,
kristendomsundervisningen!*

*Oj, oj, säger statskyrkan,
de tomma kyrkorna!*

*Ve, ve, säger statskyrkan,
sekulariseringen!*

*Ack, ack, säger statskyrkan,
dop, vigsel och begravning!*

*Hå, hå, suckar statskyrkan,
tiderna äro onda.*

*Tut, tut, ropar Frälsis,
Guds nåd, var glad!*

Så börjar Ylva Eggehorns dikt Till Majken Johansson. Den står i diktsamlingen "Ska vi dela", som utgavs redan 1970. Men dikten har inte förlorat sin aktualitet.

Vår kyrka kallas inte statskyrkan längre, men nog behöver vi påminnas om att det är något som är galet, om vår huvudfråga när vi tänker på kyrkan är: Hur ska det gå? Hur ska det bli med kyrkans framtid?

Det är ju framtiden som är kyrkans stora tillgång. Det är det vi har att komma med: en framtid och ett hopp, till dem som lever utan hopp och utan Gud. Det är inte bra om just vi blir dystra och skrynkliga i pannan när vi talar om framtiden. Kyrkans framtid är det minst bekymmersamma i denna bekymmersamma värld.

För att säga det med Paulus: "Jag menar att våra lidanden i denna tid ingenting betyder mot den härlighet som skall uppenbaras och bli vår (Romarbrevet 8:18).

Han längtar inte tillbaka till fornstora dar, han längtar framåt, det blir man mycket piggare av. Det som rör till det för oss är den svenska kyrkans storvulna förflutna som det är lätt hänt att vi drömmer oss tillbaka till ibland.

"Ett fattigt men friskt barn från en enkel familj kan nästan alltid känna glädje, hur litet livet än bjuder". Vad man får är under alla förhållanden mer än vad man hade i utgångsläget och det är nästan alltid mer än vad man vågade hoppas när man var liten.

Sådan ungefär är de nytestamentliga brevens glädje över församlingarnas utbredning och tillväxt i tron ... Men att tillhöra en familj där männen varit generaler i flera släktled och så behöva framleva sitt liv som major eller kanske t.o.m. som kapten, det kräver en inre mognad som inte är alla förunnad. Detta kommer att bli den kristna församlingens läge i den västerländska kulturen inom överskådlig framtid" (Gustaf Wingren i festskriften till Gunnar Rosendal 1972).

Där är vi nu. En god hjälp till den mognad vi behöver ger Jesus oss med orden: "Ni är jordens salt", "ni är världens ljus." Saltets funktion före kylskåpens tid var framför allt att konservera kött. Och saltmängden behöver ingalunda vara lika stor som köttstycket som ska saltas. Litet salt kan bevara mycket kött. Och "en stad uppe på ett berg kan inte döljas." Den sprider sitt ljus utanför stadens hank och stör. Den kan lysa varmt och tryggt för vandraren i dalen långt borta.

Det är kyrkans framtid i Sverige: att vara salt och ljus. Det tror Jesus oss om.

Erik Aurelius
biskop i Skara stift

Välkommen till Adolf Fredriks församling!

I sommar hålls Lekmannaförbundets rikskonvent i Adolf Fredriks församling i Stockholm. Som denna församlings kyrkoherde hälsar jag alla varmt välkomna till årets rikskonvent. Det är både med glädje och med stolthet som vi tar emot alla deltagare i vår kyrka och vårt församlingshus.

Adolf Fredriks församling grundades 1773 i och med att den skildes från moderförsamlingen Klara. Sina nuvarande gränser fick församlingen 1906 i samband med att Gustaf Vasa och S:t Matteus församlingar avskildes från Adolf Fredrik och bildade egna församlingar. Församlingen omfattar nu drygt 40 kvarter av centrala Stockholm. Före delningen hade Adolf Fredrik mer än 61 000 invånare. I dag omfattar församlingen strax under 5 000 tillhöriga i Svenska kyrkan i en befolkning på totalt omkring 7 000 invånare.

Vår kyrka som invigdes 1774 är byggd i nyklassicistisk anda med inslag av rokokko. Den känd för sina konstverk av Tobias Sergel och Julius Kronberg samt för sitt omfattande gudstjänst- och musikliv. Det rika utbudet av gudstjänster med hög kvalitet har under årens lopp - och även nu - visat sig samla många personer från hela stockholmsområdet, inte bara församlingsbor. Detsamma gäller i fråga om konsertverksamhet, barn- och ungdomsarbete samt församlingens andra grupper.

En mycket tydlig tendens de senaste åren är att det är yngre vuxna som flyttar in. I åldrarna 25-44 år fanns år 2006 sammanlagt 3.064 personer. Majoriteten av våra bofasta församlingsbor har en god ekonomi som ligger över medelinkom-

sten i landet, medan andra lever under knappa omständigheter. I vår församling är dessa kontraster påtagliga. Den största åldersgruppen av de boende är 25-44 år och den största åldersgruppen av de nyinflyttade 2005 är 20-29 år. I alla andra åldersgrupper var det fler som flyttade ut än in men i denna åldersgrupp var det 198 personer fler som flyttade in (567) än ut (369).

Antalet småbarn i vår församling är stort. Tillsammans med sina föräldrar deltar många av dessa i vår församlingsverksamhet.

Fler barn och ungdomar än vi kan ta emot önskar deltaga. Församlingen har innerstans mest omfattande konfirmandarbete – i år deltar 74 ungdomar i konfirmandundervisningen.

Adolf Fredriks församling har sedan några år haft som församlingsidé att vi vill utföra vår uppgift på sådant sätt att *människor ges möjlighet att växa i kristen tro*.

Församlingens resurser är begränsade. Personal och ekonomi skall räcka till för många som kommer till oss. Inte endast de bofasta och dagbefolkningen vill deltaga i gudstjänster och verksamheter utan även de som väljer att komma till oss för att de vill vara med just här och ha en andlig gemenskap här. Därför hör frivilligarbete utfört av engagerade lekmän till det som är viktigt att på sikt utveckla allt mer i församlingen.

Med dessa ord hälsar jag deltagarna i 2008 års rikskonvent välkomna till en city-församling i utveckling!

Nils-Henrik Nilsson
kyrkoherde

Jubileumskonvent - 90 år

Stockholms Stift
Värd
Adolf Fredriks Församling
Tema
Strömmar av levande vatten

Fredagen den 1 augusti:

- 09.00** Konventsbyrå öppnas
- 10.00-12.00** Förbundsråd och utskott sammanträder
- 12.00-13.00** Lunch för deltagare i sammanträdena + eventuella övriga (som själva betalar för denna måltid)
- 13.00-14.15** Välkomstkaffe
- 14.30** **KONVENTET ÖPPNAS i Adolf Fredriks kyrka**
 *Biskop Caroline Krook
 *Kyrkoherde Nils - Henrik Nilsson
 *Förbundsordförande Anders Nordberg
 *Stiftskonventsordförande Göran Pettersson m.fl.
- 15.30** **ÖPPNINGSANFÖRANDE - Levande vatten**
 *Biskop Caroline Krook
 *Sång och Musik
- /Verksamhet för för barngrupper/*
- 17.15** **Middag** för samtliga deltagare (eventuellt fördelat på två grupper)
- 19.00** **MÄSSA - Adolf Fredriks kyrka**
 *Kyrkoherde Nils - Henrik Nilsson m.fl.
 *Kvällskaffe

Med reservation för sena ändringar

Lördagen den 2 augusti

- 08.30** **MORGONBÖN** ledd av lekmän från Stockholms stift
- 09.00-11.45** **RIKSKONVENT - KONVENTSFÖRHANDLINGAR**
 *Adolf Fredriks kyrka
- STOCKHOLMSPROMENAD** - Stockholm, staden på vattnet, Nordens Venedig
 *Promenad med information och synintryck för de som inte deltar i konventsförhandlingarna - gäster m.fl.
/Verksamhet för barngrupper/
- 12.00-14.00** **Lunch**
- 14.00-16.00** **”STRÖMMAR AV LEVANDE VATTEN”**
 *Huvudtema och inspirationssamling - Adolf Fredrik kyrka
 *Domprost Åke Bonnier
 *Körer och solister
/Verksamhet för barngrupper/
- 18.00-20.00** **Jubileumsmåltid - Solliden, Skansen**
 *Hedersordförande Carl-Axel Axelsson - Jubileumstal
 *Hälsningstal
 *Underhållning
 *Övrigt
 *Rikskonvent 2010 - Växjö stift
- 21.00** **Aftonbön** med sång, musik
 *Lekmanna-ledd kväll - Oscarskyrkan

Söndagen den 3 augusti

- 09.00-10.00** **Morgonsamling** för ”Små och stora”
 *Samling för alla, ledd av barn och ungdomar
- 11.00-12.30** **Förböns- och sändningsmessa i Adolf Fredriks kyrka**
 *Domprost Åke Bonnier
 *Kyrkoherde Nils-Henrik Nilsson
 *Domkyrkominister Carl-Erik Sahlberg
 *Lekmän från Stockholms stift
 *Kör och solist m.fl.
- 13.00-14.30** **Lunch**
- 14.30** **Utfärd**
 *Bussresa t/r Sigtuna
 *Besök och information Sigtunastiftelsen
 *Ärkebiskop em Gunnar Weman medverkar
 *Enkel måltid

Med reservation för sena ändringar

Sverigebönen

Kontakter från Sven Lundén, biskop em. Lars-Göran Lönnermark och Carl-Erik Sahlberg ledde under våren 2007 till att några kårer samlades på nationaldagens kväll och bad för Sverige. Under de inledande kontakterna med Sven Lundén i maj 2007, så talade vi om samlingar på dagtid, som även skedde i bl a Stockholm och Göteborg. Utskicket till kårerna i Göteborgs stift rekommenderade en kvällsbön innan vi gick ut och halade fanan och så gjordes på tre platser i stiftet. I min församling Kinnarumma samlades vi 20.30 och fick en fin bönestund tillsammans innan vi gick ut och halade fanan och sjöng "Härlig är jorden". Förbundsrådet har vid höstmötet den 24-25 november ställt sig positivt till att förbundets kårer engageras över hela landet 2008.

Tänk om vi på 100-tals platser i landet kan samlas 20.30 och hålla bönestund för Sverige och avsluta samlingen vid flaggans nedtagning!

Lägg in en sådan samling i era årsprogram för kårerna!

Med vänlig hälsning
Evert Josefsson
1:e vice ordförande

Bön för Sverige

Vår Gud, vår Skapare och Herre
vi tackar dig och prisar dig
för våra liv och vårt land.

Vi, dina barn i Sverige, ber Dig, genom Din Son Jesus Kristus:

förlåt oss och hjälp oss att förlåta varandra,
hjälp oss att komma nära Dig och Ditt Rike,
lär oss älska varandra och vårt vackra land,
ge oss allt som vi verkligen behöver - förbarma Dig över oss
och rädda oss från det onda, inom oss och utom oss.

Gud, välsigna Sverige, dess folk och dess natur,
var med oss och ge oss Din frid - nu och i all tid.

I Jesu namn
Amen

Låt oss i år, den 6 juni 2008, påbörja en årligen återkommande manifestation. I samband med nationaldagens firande vill vi, samtidigt, över hela landet samlas kl 20.30 be en bön för vårt land, Sverige och gemensamt hala den svenska flaggan

INSPIRATIONSDAG

”Strömmar av levande vatten”

19 april kl 10.00

Församlingshemmet i Kristinehamn

Den kända och folkkära TV-profilen
INGELA AGARDH
 ”Hur i alla sina da’r kunde jag bli kristen?”

Medverkande

Huvudtalare

TV-profilen

Ingela Agardh

Kyrkomusiker

Bengt Haster

Sång

Sven Olsson

Förbundsordförande

Anders Nordberg

Jönköping

Från Karlstad stift

Birgit Larsson

Melvin Andersson

Kyrkoherde em

Gunnar Edström

Avgift 150.-/person.

I priset ingår:

Välkomstkaffe o smörgås

Middag

Eftermiddagskaffe med dopp

Anmälan senast 10 april 2008

info o övernattningstips

Britt-Louise Madsen

063-123030

070-5924439

Arrangörer

Svenska kyrkans lekmanaförbund

Karlstads stift

Uppsala stift

Västerås stift

Strängnäs stift

Linköpings stift

Stockholms stift

sensus

Program

09.00 - 10.00

Välkomstkaffe

10.00 - 10.30

Ordf Birgit Larsson hälsar välkommen
 Morgonbön i kyrkan

10.45 - 1130

Årsmöte Karlstad stift
 för övriga gäster guidning i kyrkan
 och info om Kristinehamn

11.30 - 12.15

sång o musik

12.15- 13.30

Middag

13.45 - 15.00

Anders Nordberg hälsar
 Ingela Agardh välkommen

15.00 - 15.45

Kaffe m.m.

16.00 - 17.00

Sändningmessa och avslutning

FÖRBUNDETS 75-ÅRSJUBILEUM EN MINNESRIK JUBELFEST

Vi har nu kommit till förbundets 75-årsjubileum inför sommarens 90-årsjubileum

Text och foto: Karl Erik Sundström

Ärkebiskop Gunnar Weman talar om "lekmännen i gudstjänsten"

Till min hjälp tar jag i en början en del av den artikel som vår dåvarande förbundssekreterare DAWID FRIBERG skrev i LEKMAN I KYRKAN efter jubiléet. Som underrubrik till sin artikel skrev han: "Silverplatta i ärkebiskopsgården till minnet av förbundets 75 år."

Han fortsatte: "75-årshögtiden med Svenska Kyrkans Lekmannaförbund blev en i högsta grad minnesrik milstolpe i förbundets historia. På samma plats – alltså i ärkebiskopsgården i Uppsala – där förbundet bildades den 22 oktober 1918 fick ett 35-tal representanter från förbundsrådet och stiften på exakt samma dag 75 år senare vara med om en mottagning respektive uppvaktning som man kunde önskat att ALLA i vårt kyrkobrodra-lekmanaförbund hade fått förmånen att vara med på. (En liten parentes vid namnet på förbundet – Dawid ville att vi skulle behålla namnet KYR-KOBRÖDER i vårt förbundsnamn som vi hade från starten.)

Av rent praktiska skäl var detta naturligtvis omöjligt men alla våra cirka 15 000 medlemmar skall i alla fall med dessa rader få en kär hälsning från värdparet-ärkebiskopsparet GUNNAR OCH BARBRO WEMAN i Uppsala. Det var också något i den stilen som vår högt

värderade ärkebiskop välkomnande inledde med. Dessförinnan hade vi denna jubileumsfredag åkt från ordförandesamlingen i Sigtuna genom "förvinterland-

skap" mot kyrkans centralort Uppsala för att mötas vid ärkebiskopsgården av ett med mängde av levande ljus upplyst och upp-
värt representationshus.

Fr.h Els-Marie Carlegrim, f. förbundsordförande Eric Carlegrim, förbundsordförande Carl-Axel Axelsson, fru Barbro Weman samt ärkebiskop Gunnar Weman som håller lekmanaförbundets jubileumsgåva i sina händer (Bakom Els-Marie syns Nathan Söderbloms porträtt)

Ärkebiskopsparet mötte oss personligen och bjöd oss alla välkomna till bords. Att vi bjöds på en skön miljö, där historiens vingslag förmärktes, inte blott genom 75-årsjubiléets högtidliga förlopp, utan även genom en superb måltid är inte för mycket sagt. Tack Barbro och Gunnar – och era medhjälpare!" Så långt Dawids inledning.

Jubileumsgåva överlämnas

Vid måltiden överlämnade förbundsordförande Carl – Axel Axelsson en böjd silverplatta med gravyr som berättade om vårt 75-årsjubileum.

Den var monterad på en mörk träplatta och skulle hängas i ärkebiskopsgården.

Efter måltiden flyttade vi till en annan del av ärkebiskopsgården, där också ett porträtt av Nathans Söderblom hängde. Här talade hans dåvarande efterträdare kring ämnet "Lekmännen i gudstjänsten". Det anförandet finns infört i vår tidning nr 5 1993 tillsammans med ett utförligt referat av Dawid Friberg gällande hela jubiléet.

Gudstjänst firades i det omdanade Ansgarskapellet

På föredraget följde också samtal i ämnet. Föredrag och samtal inramades av psalmsång och de 35 gästernas tack framfördes av Carl-Axel. Gunnar Weman sjöng "Välsignelsen" varpå lekman-bönekedjan bildades. (Se bild nedan)

Ordförandekonferens inledde jubileet

Den inleddes på fredagen den 21 okt. på det som förr hette Lekmannaskolan nu Kyrkans utbildningscentrum och till den hade kallats stiftskonventens ordförande jämte två personer till från vart stift. Konferensen skulle ta fasta på TRE uttalade syften:

- 1) att blicka in i framtiden och söka nya vägar för lekmanarörelsen till människor i vår kyrka;
- 2) att bidra till ökad gemenskap mellan dem som bär ansvaret för lekmanarbetet i stiftet;
- 3) att ge möjlighet till erfarenhetsbyte.

Ansvarig för konferensen var förre vice förbundsordföranden Carl-Eric Abrahamsson. Det hela inleddes egentligen

Böneringen bildades vid avslutning av konferensen

redan på torsdagen med ett sammanträde med arbetsutskottet och på fredagsförmiddagen med förbundsrådet.

Carl-Axel inledde konferensen med en allmän översikt på förbundets arbete och informerade om de sammanträden som hållits innan med AU och FR.

Vice förbundsordförande Gudmund Henriksson talade så om medlemsutvecklingen. Bl.a. visade han på att ökningen av medlemmar de två senaste åren endast varit 156 st. resp, 174. Han sa bl.a: Vi måste hjälpas åt att bli fler **aktiva lekmän. Många aktiva som engagerat och oavlönat gör viktiga insatser i församlingsarbetet och gudstjänstlivet blir den närmaste framtiden en mycket betydelsefull tillgång för Svenska kyrkan.**

Carl-Eric Abrahamsson - ansvarig för gruppen "information och inspiration" i förbundet - presenterade gruppens planer för framtiden, bl.a. genom att ställa "fem frågor till kyrkan", som konferensdeltagarna fick bearbeta under det följande grupparbetet. En rik flora av både glädje- och problemfrågor dök upp när de 13 stiftet redovisade om sitt arbete.

Den yngste ibland konferensdeltagarna - den nye 1:e vice ordförande i Skara stift Anders Åström - svarade för lördagspasets förmiddag.

Förbundets förste ordförande Ärkebiskop Nathan Söderblom 1823 - 1931

Han gav oss stolpar och tankar i grupparbetet med utgång från ämnet "Inför framtiden". Och grupparbetet fortsatte på lördagseftermiddagen. Då fick vi utgå från Anders tankar kring "tre pallar" med bokstaven B i inledning: 1. Bönen, 2. Bibeln, 3. Brödragemenskapen.

Ansvarsgrupperna och framtiden var också ett ämne på konferensens sista dag och med Gudmund Henriksson och Carl-Eric Abrahamsson som ansvariga. Frågorna kom också fram vid redovisningarna av grupparbetena. Några förslag kom igen på nytt: Använd ordningen SÖNDAGSGUDSTJÄNST i församlingar utan präster, förslagslåda för förbönsämnen, instifta bönering i stiftet. Det tog också Carl-Axel upp i sin sammanfattning kring konferensen. BÖN överst är huvudfrågan därunder medlemsrekrytering, programutveckling, administration och inte minst målformuleringar. Och avslutningsvis bibelläsning.

Vi tackade varandra för goda "ordförandedagar" med att bilda vår traditionella "syskonring", den bönering när FADER VÅR bads, som också knöts i biblioteket i Ärkebiskopsgården den gång förbundet bildades.

ANMÄLAN RIKSKONVENT

Jubileumskonvent - 90 år

Adolf Fredriks Församling
1-3 augusti 2008

Fyll i blanketten (var god texta) och sänd anmälan senast den 5 maj till: tf. kassör Juhani Ahonen

Rådhusgatan 81

831 45 ÖSTERSUND

NAMN.....

Jag tillhör förbundsrådet ☐

Jag är stiftsombud ☐

Jag är kårombud ☐

MEDRESENÄR.....

Jag tillhör förbundsrådet ☐

Jag är stiftsombud ☐

Jag är kårombud ☐

Stift..... Kår.....

ADRESS.....

POSTNUMMER..... ORT.....

Telefonnummer..... (där vi lättast kan nå dig/er)

Konventsavgiften är 750.- inkl festmiddag på Skansen, exkl. logi

600.- exkl festmiddag, exkl logi

För barn under tolv år 300.- rabatt (serveras barnportioner)

betalas in senast den 15 juni till:

Svenska Kyrkans Lekmannaförbund

Plusgiro 50 27 87-5

I avgiften ingår måltider enligt programmet

I samarbete med

sensus

TILLKOMMER

Fredagens lunch kostar 100.- för dem som inte deltar i något sammanträde

Avgift för söndagens utflykt till Sigtuna 100.-/person

Anmälan är bindande och avgiften återbetalas ej vid återbud. Undantag vid sjukdom

HOTELLBOKNING NÄSTA SIDA

Övernattningar

Jag/vi önskar logi följande nätter

Natten mellan tors - fre (31/7)

☐

Natten mellan fre - lör (1/8)

☐

Natten mellan lör - sön (2/8)

☐

Natten mellan sön - mån(3/8)

☐

Hotel

Rica Hotel Kungsgatan ☐ Dubbelrum 1125.-/natt

☐ Enkelrum 725.-/natt

Rica Hotel Hötorget (PUB) ☐ Dubbelrum 1125.-/natt

☐ Enkelrum 725.-/natt

Scandic Hotel (Wallin) ☐ Dubbelrum 965.-/natt

* ☐ Enkelrum 770.-/natt

Hotel Tegnérslunden ☐ Dubbelrum 990.-/natt

* ☐ Enkelrum 790.-/natt

*Del i dubbelrum kan ev ordnas om ytterligare någon är intresserad

OBS! Rabatterna gäller endast bokningar gjorda genom Konventskommittén

Övrig information

Jag är allergiker - allergisk mot

Jag önskar rökfritt rum

Jag önskar handikapprum (OBS ev extrakostnad) ☐

Önskemål om specialkost.....(OBS ev extrakostnad)

Jag/vi önskar delta i stadsvandringen ☐ personer

Jag/vi beställer lunch fredag förpersoner á 100.- (bindande)

Jag/vi vill delta i söndagens utflykt till Sigtuna.....personer á

PM angående anmälan mm till 2008 års rikskonvent

VAR MÖTS VI I STOCKHOLM?

I Adolf Fredriks församling, Kammakaregatan, STOCKHOLM

(T-bana hpl Rådmansgatan, buss 52 hpl Adolf Fredriks kyrka)

Mötesbyrå, förbundsbutik, de flesta måltider, mm i Adolf Fredriks församlingshus.

Gemensamma samlingar i Adolf Fredriks kyrka.

Undantag: Jubileumsmiddagen på lördagskvällen på Solliden, Skansen, med avslutning i Oscarskyrkan.

REPRESENTATION

Enligt förbundets stadgar §§ 7 och 9, har varje lokalavdelning rätt att till rikskonventet utse ETT ombud (om avdelningen har fler än 50 medlemmar två ombud) och varje stiftskonvent får utse ETT ombud (om stiftet har fler än 1000 medlemmar två ombud) att vid rikskonventets förhandlingar föra talan och delta i besluten.

Förbundsrådets ordinarie ledamöter (tjänstgörande ersättare) är röstberättigade vid rikskonventet.

Ange i anmälan om Du representerar lokalavdelning (kår), stiftskonvent, är ledamot i Förbundsrådet eller övrig ordinarie funktionär i Förbundet!

ENSKILDA MEDLEMMAR

Alla förbundets medlemmar och övriga intresserade hälsas välkomna att på egen bekostnad delta i gemenskapen och konventets aktiviteter. Undersök möjlighet till bidrag för kostnader i samband med Rikskonventet undersök med respektive församling och Stiftskonvent.

RESEERSÄTTNING

Reseersättning till ombud enligt ovan utgår enligt följande:

Ombud betalar själv kr. 500:- av sin resekostnad beräknad efter billigaste färdväg. Allt därutöver ersätts av förbundet.

Beställ färdbiljetter mellan 1 och 15 maj! Reseräkning lämnas i konventsbyrån.

ANMÄLAN

Anmälan om deltagande skall göras på anmälningsblankett på sid. 12 o 13.

Anmälan är bindande (undantag vid sjukdom) och insänds **senast den 15 maj 2008** till:

tf förbundskassör Juhani Ahonen, Rådhusgatan 81, 831 45 ÖSTERSUND

KONVENTSAVGIFT

Konventsavgiften som erläggs av såväl ombud som övriga deltagare är **750 kr per person inkl Festmiddag på Skansen för dem som ej deltar i jubileumsmiddagen 600 kr per person**.

Barn under tolv år 300 kr i rabatt I avgiften ingår måltider-barnportioner enligt programmet.

Avgiften betalas senast den 15 juni 2008 till Svenska Kyrkans Lekmannaförbund i Stockholms stift,

PlusGiro 19 96 47-9

Till detta kommer extra avgift för söndagens utflykt den 3 augusti och för fredagens lunch den 1 augusti för sådana som ej deltar i FR- respektive utskottssammanträde.

INKVARTERING

Inkvartering erbjuds i hotellrum, på vandrarhem samt campingplatser – Se anmälningsblankett!

Det närmaste vandrarhemmet till Adolf Fredrik är: City Lodge, Klara N Kyrkogata 15, tel 08-226630

Information om campingplatser ring Idrottsförvaltningen 08-508 26 000

MOTIONER

Som nämnts i Lekman i Kyrkan nr 4/2007 utgår motionstiden den 1 april 2008

KONVENTSHANDLINGAR

Till anmälda ombud översändes efter anmälningstiden slut konventshandlingar omfattande bl a verksamhetsberättelser, ekonomiska redovisningar, budget, förbundsrådets förslag, yttrande över inkomna motioner mm Röstkort lämnas ut den 1 augusti på konventsbyrån. Till övriga deltagare lämnas konventshandlingarna ut den 1 augusti på konventsbyrån.

BEREDNINGSKOTT

Ledamöterna i de två beredningsutskotten (ekonomiutskottet respektive allmänna utskottet) föreslås av respektive stiftskonvent (en ledamot från varje stift – i förekommande fall två ledamöter).

Namn och adress på stiftsombuden samt vilket utskott vederbörande i första hand skall tillhöra anmäls till förbundssekreterare Margareta Jansson, Skaraborgsgatan 29 B, 532 30 SKARA senast den 1 juli 2008.

Beredningsutskotten sammanträder i Adolf Fredriks församlingshus fredagen den 1 augusti kl. 10.00. Särskild kallelse samt handlingar kommer att tillställas anmälda ledamöter.

ÖVRIGT

Allmänna kommunikationer:

Här finns möjlighet att köpa kort till rabatterat pris för obegränsat antal resor på ordinarie linjer med tunnelbana, buss, spårvagnar inom SL (Storstockholms Lokaltrafik) i hela Stockholms län. Det finns ett kort för 72 timmar (3 dygn). Korten kan köpas bl a på SL Center vid Centralen och kostar i dagsläget 180 kr (reducerat pris kr 120 kr **för pensionärer**).

Det finns också ett kort ”Stockholm à la carte” som berättigar till obegränsat antal resor i Stockholm samt fri entré till ett antal museer och några båtturer.

Parkeringsmöjligheter. Finns inga i närheten av Adolf Fredriks kyrka. I ett parkeringsgarage nära Hötorget är kostnaden för 3 dygn cirka 300 kr.

Utfärden den 3 augusti går till Sigtuna. Dessutom kommer en tillfällig ”turistbyrå” att upprättas vid konventsbyrån, där det blir möjligt att anmäla sig till andra turer i Stockholmsområdet (bl a med båt).

OBSERVERA!

Risken för ficktjuvar är stor i Stockholm vid den här tiden! Det är därför viktigt att förvara pengar och värdesaker på säkert ställe.

En av nackdelarna i storstäder kan ju bl a vara trafikproblem. Detta kan vara bra att ha i åtanke när det gäller förflyttningar till och från olika evenemang.

VARMT VÄLKOMNA

VÄLKOMNA till följande STIFTSSAMLINGAR våren 2008

<i>Uppsala stift:</i>	Stiftskonvent den 5 april i Järvsö
<i>Linköpings stift:</i>	Utbildningsdag för lekmanakårer i Linköpings stifts östra region den 15 mars i Östra Eneby, Norrköping, på temat "Vad är en lekman?" Stiftskonvent den 26 april i Höreda-Mellby församling, Eksjö, där kåren firar 75 årsjubileum
<i>Skara stift:</i>	Bibeldag på stiftsgården Lilleskog den 26 mars Stiftskonvent den 17 maj i Varnhems församling (Skara pastorat)
<i>Strängnäs stift:</i>	Stiftskonvent i Fors församling, Eskilstuna, den 19 april Biskop Hans-Erik Nordin talar om frivilligarbete i kyrkan
<i>Västerås stift:</i>	Vårkonvent den 18 maj i Jakobskapellet, Borlänge
<i>Växjö stift:</i>	Stiftskonvent den 26 april i Långaryd
<i>Lunds stift:</i>	Stiftskonvent den 3 maj i Sölvesborg med Göran Skytte som talare "Omvänd"
<i>Göteborgs stift:</i>	Stiftskonvent den 12 april i Västerlanda (Bohuslän) med biskop emer. Lars-Göran Lönnermark, Skara, som talare
<i>Karlstads stift:</i>	*Inspirationdag för mellanstiften och Stiftskonvent den 19 april i Kristinehamn
<i>Härnösands stift:</i>	Vårkonvent den 20 april i Vibyggerå-Ullerångers pastorat med Sören Lindström som underhållare och talare
<i>Luleå stift:</i>	Stiftskonvent den 12 april i Skellefteå landsförsamling
<i>Stockholms stift:</i>	Stiftskonvent den 12 april i Solna församling

*Se separat annons sid 9

Blickar bakåt minnets korridorer.....

gör Margareta Johagen, född Holmberg, när hon sitter framför sina släktingars porträtt i skarven mellan sekler. Liksom TV förmedlar släktsagor, så finns det i alla familjer mycket intressanta upplevelser, som min mor berättat. Det handlar om 1800-och tidigt 1900-tal och kampen för brödfödan. § Amerika blev en utväg för en del av mina morbröder, för att skaffa ett startkapital. Men för att börja från vigseln mellan min mormor och morfar, så hade de mötts i Backens prästgård, Umeå, där de båda tagit tjänst. Maria Sjöström från Österbacka, Tavel-sjö och Anders Boström från den lilla byn Bössa, 16 km, från Umeå. Så uppstod tycke mellan dem och en dag gick de till sin husbonde och frågade om han ville viga dem. Så klädde prästfrun Maria och gjorde henne så vacker och trodde då, att Anders skulle understryka hur fin hans utvalda blev. Till sist sa hon uppfordrande till brudgummen; Nå Anders, vad tycker han? Åjavars, sa han - men då blev fru Arnlund besviken och sa: Här duger det inte med några nåjavars, utan jag vill veta. Hur som helst, han som skulle bli min morfar, var aldrig de stora ordens man, men en hedersman av den gamla stam som kanske ej hade ordet i sin makt, men väl redbarheten och trofastheten. De fick 10 barn, av det tre flickor och den äldsta av dem, Jenny Maria blev min mor. Hon föddes 1895 och levde till 1960, Min mormor var en duktig affärs kvinna och köpte och sålde kött, som hon stod på torget i Umeå och sålde vidare. Hur hon nu hann detta bland barnaföds-lar och hushåll?! Det finns många ting att berätta från makarnas liv. Morfar var en gedigen, ganska tyst, men kunnig bonde. Folk har berättat hur han hade husandakt och bad för alla i byn - och det märks

än, i släktens vidare utveckling. Men om mormor ville jag berätta hur hennes söner sökte sig ut i världen och alla utom den yngste, kom att förkortade tid bli bosatta "over there" - som arbetare i sågverk och på Fordfabriken i Detroit. Den äldste, Edward, född 1890 åkte över och efter några år skulle Karl komma. Tidsfaktorn var svår att bestämma, så Edvard gick minst en vecka varje dag till kajen i Chicago för att se, om amerikabåten från Sverige anlänt. Så kom han äntligen och lättningen var stor. Vi har förresten i Edwards familj kvar kuvertet med biljett, för att nämna något av vad vi sett på, när vi för några år sedan haft släkten samlad i Böstas gamla skolhus. Då var också tredje sonens ättlingar med. Johan Boström som blev kvar i staterna och kom att arbeta hela sitt verksamma liv inom bilbranschen i Detroit. Karl blev amerikansk medborgare också och skulle sändas ut i kriget - det var andra världskriget och han skrev och tog farväl av mor - skulle till Spanien. HUR det kändes för Marlakan vi bara ana. När hon läst brevet och torkat tårarna, ser hon en yngling komma gående över heden och - jo, det var Karl som rymt. Brevet hade tagit så lång tid, att han hade både hunnit komma till Spanien och rymma fältet. Sorgen byttes i glädje, inte bara för hans föräldrar, utan även för den trofasta vännen, som hela tiden väntat på sin Karl. Bröllop, 11 barn tio som blev vuxna, och en sammanhållning utan like, i den familjen, så det blev "Happy end" av den historien. Av de övriga syskonen som emigrerat, så kom brodern Rikard också hem, 29 år ung - för att dö. Han hade nog stannat om inte sjukdomen lagt honom i graven allt för tidigt. Men övriga av syskonen fick leva ut sina liv och familjerna har begåvats med barn, som är mina kusiner idag. Men om min mor skulle jag väl även berätta eftersom det är en del av mitt eget livsöde. Jenny, som var äldst bland flickorna, fick tidigt hjälpa till inte bara i hushållet, utan i skogsarbete och tyngre sysslor. Hon var så stark i nyporna, att karlarna försökte dra fingerkrok med henne, men hon klarade de flesta. Hade visst läslust, men hennes enda skolgång förutom byskolan, blev Strömsörs lanthushållsskola utanför Nordmaling. Hennes minne var enormt och hon kunde berätta för sina syskon hela predikningar eller annat hon fått ta del av och så skrev hon dagbok. Men det mesta i den var med skifferspråk, som hon lärt sig och det förde hon vidare till mig, så jag har fått ta del av hennes minnen. En dag kom en man till byn, åkande i en trilla, alltså

Anders och Maria Boström

vagn med två hjul och skulle ha fatt i en piga, eftersom han var bonde och behövde hjälp. Det var så att Jenny inte alls var intresserad av detta, men övertalades och efter fyra år blev Jenny Boström fru Holmberg, när hon sa "Ja" till min pappa Olle inför prästen i Nordmalings kyrka på gamla "pigflyttardan" som 24 oktober kallades, eller "slinkveckan" - sista i oktober då man bytte tjänster. När man frågade mina föräldrar hur det kom sig till att de blev ett par, så svarade pappa så här: "Jag tog och satte henne i skåpan och körde henne hem" och mammas kommentar till frågan var denna: "Han var skyldig mig så många månadslöner, att han ej hade råd att betala det". Båda svaren var givetvis skämtsamt formulerade.... Drygt ett år senare föddes jag i julveckan och tre år senare min bror, som bara levde en vecka och på min antydan till mamma, att det var dålig planering, att få båda i juletid, svarade hon: "Man planerade inte då." Givetvis var det sant, men jag fick alltså växa upp som ensamt barn och tidigt hjälpa till i det jordbruk, som senare, när jag som 20-åring själv gifte mig 24 oktober, blev vårt och där föddes sex barn, men jag, som min mor, fick mista ett. Båda småpojken vilas i familjegraven på Nordmalings kyrkogård och snart nog kom mina föräldrar att dela gravplatsen med dom. Nu finns också min ungdomskärlek där och väntar på att jag ska fylla sista platsen i familjegraven. När den dagen kommer - ja det vet endast Vår Herre - och till dess lever jag vidare med glada tankar om vilken underbar familj jag kommer ifrån, vilken humor, vilken sångarglädje det är en av alla de gåvor som Boströmsska släkten begåvats med och när vi får vara ute och vittna i bygden för andra, då är det sång, musik och glädje, även mitt i bekymmer som ingen kommer ifrån.

Vårt arv

Vår kristna tradition

Vår Svenska kyrka i vilken du och jag får vara en del

Del IV

I näst föregående utgåva av vår tidning, Lekman i kyrkan nr 3 – 2007, följde vi det kristna livet och dess tillväxt inom och utanför vår svenska kyrka under 1600 och 1700-talen. Vi berörde också några av kristendomens förgreningar i vårt land under samma tidsperiod. Nu ska vi blicka in i 1800 och 1900-talen, väckelsens och mångfaldens tid.

Förändring i förvaltning och religionsfrihet I regeringsformen 1809 uttalades att "konungen må ingens samvete tvinga eller tvinga låta utan skydda var och en vid fri utövning av sin religion". Detta uttalande innebar viss men inte full religionsfrihet. Alla svenska medborgare måste fortsättningsvis fram till i vart fall 1860 vara anslutna till den lutherska läran.

Tack vare det toleransedikt som Gustav III utfärdade 1781 kunde påven år 1837 upprätta ett "apostoliskt vikariat" i Sverige. Svenska kyrkan avskaffade 1841 skamstraffet, t.ex. straffet att sitta i stocken för "uppenbara syndare". Domstolars rätt att ålägga kyrkoplikt upphörde 1855. Det blev samma år tillåtet för medlemmar i Svenska kyrkan att bevista andra kristna samfundas gudstjänster. Sex kvinnor som konverterat till den katolska kristendomen dömdes till landsförvisning och de tvingades lämna Sverige 1858.

Två år härefter, 1860, utvidgades religionsfriheten till att gälla även svenskar. Landsförvisning för dem som lämnade den lutherska läran avskaffades. Det blev tillåtet att lämna statskyrkan - dock bara om man bytte medlemskap till vissa andra kristna församlingar som var godkända av staten.

Främmande trosbekännare fick 1860 tillstånd att bilda församlingar, köpa mark för kyrkobyggnader och bygga kyrkor. Munkar och nunnor fick dock inte finnas i landet och endast katolska barn fick gå i de katolska skolorna. Judar fick samma rätt som andra svenskar att äga mark. I den nya lagen om främmande trosbekännare användes benämningen "Svenska kyrkan" för första gången officiellt. Den

borgerliga och kyrkliga kommunen skildes åt 1862. Samma år gav Viktor Rydberg ut boken "Bibelns lära om Kristus", där han förnekade Kristi gudom och trenigheten.

Några år härefter, 1870, fick icke-protestantiska trosbekännare rätt att bli statstjänstemän och riksdagsmän, men endast medlemmar i Svenska kyrkan tilläts bli t.ex. lärare, sjuksköterskor eller regeringsmedlemmar. En ny lag infördes 1873 som gjorde det möjligt att lämna Svenska kyrkan, om än först efter villkorlig betänketid. Det blev tillåtet även för svenska medborgare att tillhöra den romersk – katolska kyrkan. Föräldrar i äktenskap mellan olika trosbekännare kunde från och med 1873 själva avgöra vilken kyrka deras barn skulle tillhöra. Det apostoliska vikariatet omvandlades 1953 till Stockholms katolska stift. Det blev fritt att starta kloster 1977 och Sverige fick diplomatiska förbindelser med Heliga stolen (Vatikanen) 1982.

Svenska kyrkan förlorade sitt monopol på begravingar 1926. En religionsfrihetslag infördes 1951. Den klargjorde att Svenska kyrkan är ett trossamfund och inte en del av statsapparaten. Frikyrkorna blev i flera avseenden jämställda med Svenska kyrkan, t.ex. när det gäller vigsel och begraving. Varje svensk fick rätt att träda ut ur Svenska kyrkan utan att träda in i annat samfund – eller anta vilken religion han/hon önskade. Kloster fick dock inrättas endast efter tillstånd från regeringen.

Kyrkomötet 1958 tillstyrkte för första gången att kvinnor skulle få vigas till präster i Svenska kyrkan. I januari 1960 ägde den första prästvigningen av kvinnor rum. Tre kvinnor prästvigdes, Margit Sahlin, Elisabeth Djurle och Ingrid Persson.

Svenska kyrkan införde 1996 nya regler om kyrkotillhörighet. Ingen föddes längre in i kyrkan utan man blev och blir nu medlem genom dopet. En ny officiell bibelöversättning kom till 1999. Kyrka – Stat reformen genomfördes 2000. Svenska kyrkan upphörde att vara

statskyrka och blev ett självständigt trossamfund. Lagen föreskrev dock att den fortsättningsvis skulle vara evangelisk – luthersk, rikstäckande och demokratisk. Alla kyrkor fick möjlighet att ta upp en kyrkoavgift med statens hjälp

Utvecklingen inom Svenska kyrkan utanför vår Svenska kyrka Under hela 1800-talet, ja också under 1900-talet kom nya kristna rörelser men också andra rörelser t.ex. Jehovas Vittnen och Mormon-kyrkan. Tiden närmast före och närmast efter sekelskiftet 1800/1900 predikades andlig väckelse i vårt land. Utvecklingen inom Svenska kyrkan Några år inpå 1800-talet eller 1819 publicerades "Wallins psalmbok". Johan Olof Wallin (1779–1839) kom från Dalarna till Stockholm som kyrkoherde och han slutade som ärkebiskop (1837 – 1839).

Ärkebiskop Johan Olof Wallin

Den Wallinska psalmboken blev under 1800-talet folkboken mer än bibeln men bibelns innehåll och rytm hade vävts in i rim och rytm av en förkunnare och en konstnär som fick namnet Davidsharpan i Norden. Till undervisning och uppbygelse i kristen tro och hållning har Wallins psalmbok troligen betytt mera än alla århundradets predikningar tillsammans. Prästen och musikpedagogen Johan Dillner gav 1848 ut Wallins psalmbok med siffernotskrift för instrumentet psalmodikon.

Två år efter metodistpastorn George Scotts ankomst till Sverige 1832 föddes prästdottern Lina Sandell (1832 – 1903) i Fröderyd i Småland. Lina skrev några av våra mest kända sånger och psalmer; Blott en dag, Tryggare kan ingen vara, Jesus för världen, Bred dina vida vingar och Jag kan inte räkna dem alla.

Lunds missionssällskap – en föregångare till Svenska kyrkans mission – startade sin verksamhet 1845. Svenska kyrkans missionsstyrelse bildades 1874

Inom kyrkans högsta ledning kom åter en rad stora biskopar. Om storhetstidens biskopar stått med ena foten i politikens och förvaltningens värld så kom detta århundradets stiftsledare från kulturens och vetenskapens områden. En världsberömd botanist och ekonom blev biskop i Karlstad - Carl Adolf Agardh (1785 – 1859). En nationalskald och professor i grekiska blev biskop i Växjö – Esaias Tegnér (1782 – 1846). En professor i filosofi och psalmdiktare blev biskop i Härnösand – Frans Michael Franzén (1772 – 1847). Det verkligt stora redskapet till uppbyggelse av kristen tro och hållning inom vår kyrka var dock Johan Olof Wallin.

Vid utgången av 1800-talet och i början av 1900-talet såg framtiden mörk ut för vår Svenska kyrka. Nya tankar och mäktiga rörelser stormade fram och trängde kyrkan åt sidan. Nya politiska system kände ingen tacksamhet mot kyrkan och hade knappast heller anledning att göra det. I varje fall inte mot dem som vid den tiden var kyrkans talesmän. För övrigt trodde man inte mycket på de andliga makternas roll över huvud taget. Inom naturvetenskapen satte man Den Heliga Skrift åt sidan. Nu skulle det inte vara fråga om tro utan om vetande och vetenskapen trodde sig veta allt. Det fanns ingen anledning att fråga kyrkan.

Förnuft och framsteg hette de nya lösenorden. Inte syndabekännelse, bön och tro. Frikyrkligheten hade vuxit fram och missionshus reste sig i kyrkornas närhet och gärna så olika kyrkorna som möjligt, både i utseende och i gudstjänstens form. Inom kyrkan fanns inte många tecken till motståndsvilja och framtids hopp. Men det kom nya vindar som fyllde seglen även inom vår svenska kyrka.

Bland studenterna i Uppsala hade ungdomlig trosvisshet och kärlek till Gud, till folket och landet åstadkommit en väckelse som i kyrkan såg det stora medlet att på nytt kristna det svenska folket. Kyrkan var Guds gåva till folket.

De nya och hoppfulla tankarna sjöngs in med biskop J.A. Eklunds psalm "Fädernas kyrka i Sveriges land" eller "Kom Helge ande till oss in" och korsfararna – som studenterna kallade sig – reste ut över landet för att mitt bland människorna förkunna evangelium.

Rörelsen var centrerad kring det kyrkliga församlingslivet och kom att kallas för "ungkyrkörörelsen". Där fanns namn som Einar Billing och Manfred Björkquist men också J.A. Ekelund och Nathan Söderblom. Församlingsarbetet med därtill uppmuntrade rörelse fick 1910 ett riksskyrkligt organ "Svenska Kyrkans Diakonistyrelse", senare "Svenska Kyrkans Centralråd för evangelisation" och församlingsarbete. Billing och Björkquist m.fl. hade stora vyer och Björkquist tog 1915 initiativ till Sigtunastiftelsen med folkhögskola och senare läroverk och gästhem. Sigtuna blev en mittpunkt för de nya tankarna och Björkquist var stiftelsens ledare fram till 1942. "Svenska kyrkans lekmanaförbund (kyrkobröderna)" bildades i ärkebiskopsgården i Uppsala den 22 oktober 1918. "...de närvarande fattade varandras händer, bildande en sluten kedja till sinnebild av det brödraskap, den upprättade organisationen bör utgöra".

I den svenska kristenhetens äldsta bygder sattes nya friska skott. Så kom det första världskriget. Men hoppet överlevde och i Nathan Söderbloms anda kom ekumeniska mötet i Stockholm till stånd 1925 och därmed vann Sverige en plats i världens syskonkedja av kyrkor. Sverige fick leva med i världskristendomen. En ny svensk bibelöversättning hade getts ut 1917. Nathan Söderblom efterträdde 1914 Johan August Ekman som ärkebiskop och verkade fram till 1931. Efter Nathan Söderblom kom Erling Eidem (1931 – 1950) och efter Erling Eidem kom Yngve Bri-lioth (1950 – 1958). Därefter följde ärkebiskoparna Gunnar Hultgren (1958 – 1967), Ruben Josefsson (1967 – 1972) och Olof Sundby (1972 – 1983).

Biskop emeritus Bo Giertz började 1974 göra en nyöversättning av Nya testamentet med kommentarer. Den tolfte och sista delen stod färdig åtta år senare eller 1982. En ny rikspsalmbok gavs ut 1986. De första trehundra-tjugofem psalmerna i "Den svenska psalmboken" blev gemensamma för alla kristna kyrkor i Sverige utom de ortodoxa.

Efter Olof Sundby utsågs och vigdes Bertil Werkström till ärkebiskop (1983 – 1993). Därefter har Gunnar Weman (1993 – 1997) och K.G. Hammar (1997 – 2006) innehaft ämbetet. Sedan 2006 är Anders Wejryd ärkebiskop. Svenska kyrkans lekmanaförbund har alltsedan Nathan Söderbloms ordförandeskap kunnat glädja sig åt åtskilliga bevis på uppskattning och välvilja från våra ärkebiskopar. Inte minst har lekmanaförbundet fått erfara detta från de tre senaste ärkebiskoparna, Gunnar Weman, K.G. Hammar och Anders Wejryd.

Så kan vi sammanfatta vårt arv, vår kristna tradition och denna vår återblick in i vår Svenska kyrka i vilken du och jag är en del med Sv Ps 56 v. 5 :

*"Dit har med bön och hjälp vi gått,
sökande ledning i ordet.
Där har till kropp och själ vi fått,
kraft vid det heliga bordet.
Där fick vi dopets bad en gång.
Där har vårt hjärta lyfts i sång,
Som en fågel mot höjden"*

Anders Nordberg

Inom tre dagar försvinner 15 besättningsmän under spaningsflygning över Östersjön

14 juni 1952

Signalisten och "vår egen" Paul Eriksson i Täby har något fantastiskt att berätta. Det hände för snart 56 år sedan.

Som ung grabb fick han ofta höra av sin mamma att han nog skulle bli präst när han blev stor. Paul hade inget att invända och han fortsatte att flitigt besöka Guds hus och i bakhuvudet var banan redan utstakad – präst skulle han bli. Så blev det nästan men vägen var slingrig och långt ifrån spikrak. Inte nog med det, vägen skulle bli direkt livsfarlig.

Paul kom till storstan för att göra sin militärtjänst och där försvann planerna på att bli präst. Nu var det karriären som hägrade och nu var siktet inställt på flygvapnet. Paul utbildade sig till signalist.

16 juni 1952

Sedan händer det som kom att sätta sina prägel på resten av Pauls liv.

Den 13 juni 1952, lämnar en DC3:a Sverige för att genomföra signalspaning över Östersjön, mitt under en mycket het period i det "kalla kriget". Planet försvinner spårlost utan att lämna några andra spår än en sönderskjuten räddningsflotte efter sig.

Tre dagar senare, den 16 juni efter att spaning har pågått varje dag så länge dagsljuset tillät, lämnar ytterligare två Catalinaplan Sverige för att åter igen söka efter det försvunna planet.

I det ena planet befinner sig den unge signalisten Paul Eriksson tillsammans med ytterligare sex besättningsmän. Man har blivit tilldelade ett område nordost om Gotska Sandön och upp emot öarna Ösel och Dagö. Det är en vacker dag och sökningen går utan problem och man spanar efter det försvunna DC3: an.

Plötsligt förvandlas uppdraget denna undersköna sommardag till en jakt på liv och död. Klockan 04.09 anfaller plötsligt två ryska jaktplan av typen Mig-15. Den ena kulsprutesalvan efter den andra haglade över Catalinan. Paul sänder morsesignal hem till Sverige att man var beskjutna. Det ena Catalinaplanet vänder omedelbart mot svenskt territorium. Det gör även det andra planet där Signalisten Paul Eriksson befinner sig. De ryska planen har nu valt ut Pauls plan och an-

17 juni 1952

fallet blev bara värre och värre. Ryssarna anföll både uppifrån och från sidan och det verkar som om de ryska planen tömmer hela sitt ammunitionslager över Catalinan. Sista anfaller kommer bakifrån och skadar stjärtpartiet, vänster vinge, höjdrodret och till sist träffas motor och oljetank vilket tvingar Catalinan att nödlanda på havet. Då är klockan 04.20. Elva minuter i dödens väntrum. Under det att planet beskjuts har kollegan Elis Eliasson insett att man kanske kommer att behöva de tre gummibåtarna vilka han börjar att pumpa upp och mycket riktigt kommer de snabbt till användning. Väl nere på havet överger besättningen planet och tar sig över i de tre gummibåtarna.

Sergeant Ove Engberg har blivit skjuten i låret. Förste förare Olof Arbin fick ett kula genom armen när han hade handen på gasreglaget som satt uppe i taket. Ryssarna hade lika gärna kunnat träffa tanken som satt uppe i vingen ovanför och då hade äventyret och sju liv varit slut. Där sitter de nu mitt ute på havet. Visserligen med en del skador men vid liv. Nära ögat var det. Man lyckades t o m skjuta bort märket på Engbergs mössa. Då förstår man att livet hängde på millimetrar. Än vet inte besättningen om det skall sluta lyckligt.

Under det att planet förlorade höjd såg Olof Arbin ett fartyg i fjärran och försökte att komma så nära som möjligt samtidigt som man kände en viss oro, man visste ju inte än om det var ett vänligt sinnat fartyg. Inte nog med det till sin fasa ser den försvarslösa besättningen hur de ryska Mig-planen är på väg tillbaka och förbereder ett nytt anfall. Utfallet kommer men inga skottsalvor. Paul är övertygad om att ryssarna hade gjort slut på all ammunition. De ryska planen försvinner bort och Paul knäpper sina händer och

tackar Gud som har bevarat honom och hans kamrater. Man paddlar så snabbt man kan bort ifrån Catalinan och en kvart senare vänder planet den skadade stjärtfenan i luften och försvinner ner i djupet.

Fartyget som man sett i fjärran närmar sig varsamt den nödställda besättningen och efter bara 20 minuter är man i säkerhet på fartyget som lyckat nog var det västtyska "Münsterland". De blir väl mottagna av den tyske befälhavaren Johannes Direrk som har hela sin familj med på båten. Fru Direrk ser till att männen får mat och varma kläder och Engberg och Arbin får sina skottskador omsedda.

Ombord på "Münsterland" kunde man

följa nyhetssändningarna i Sveriges Radios morgonprogram om att ytterligare ett plan hade skjutits ner och namnen på alla besättningsmännen lästes upp. Ingen visste att de hade överlevt och ombord på det tyska fartyget satt Paul och hans kamrater utan möjlighet att meddela att de var välbehållna. Inte förrän man kom till Hangö på eftermiddagen kunde kapten Sven Törngren ta kontakt med general Bengt Nordenskiöld. Besättningen fördes vidare till Åbo där man så tillslut kunde få kontakt med sina familjer. I ca tolv timmar hade de anhöriga levt i tron att de var omkomna. Pauls mamma Agnes fick en glädjehock när till slut får

höra rösten på sin son och inser att han är välbevarad.

Vilka konsekvenser får denna upplevelse? Under många år efter lider Paul av mardrömmar. Han känner skräcken, han ser blodet färgar havsvattnet rött när

den skadade Ove Engberg hoppar i vattnet för att få lite skydd inför den väntade skottsalvan. I drömmarna ser han ljuset från skotthålen i flygplanskroppen och på motsatta sidan utgångshålen. Många nätter har hans hustru Britta och sonen Anders väckts av pappa Pauls skrik då han åter upplever skräcken över Östersjön.

Finns det då något positivt? Antagligen hade väl den gemenskap som skapades under dessa elva minuter i luften inte varit av den dignitet som den fick. Under alla dessa femtio år har besättningen hållit ihop. Återupplevt minnen, stöttat varandra och hållit vänskapen levande med regelbundna möten. Omsorg om varandra. Mer än en gång har man upplevt glädjen i att ha någon att dela tankar med. Ingen annan än den som var med kan till fullo förstå. Varje år träffas man, än idag, på den nu sedan 1974 nedlagda flygflottiljen, för några timmars gemenskap. Man äter lunch och talar om det mesta men naturligtvis är det mest aktuella ämnet dagen den 16 juni 1952. Femtio år gammalt men lika aktuellt som någonsin.

Pauls mamma såg ju en framtid för sin pojke som präst och så kan man väl säga att det blev. Ute på havet fick Paul åter känna Guds närvaro och närkontakten blev för Paul en återuppväckt gemenskap med Gud. Någon prästvigning blev det inte för Paul men ett slags "präst" blev

han. Han är ute och predikar i kyrkor då och då och vittnar om Herren gör han och det är ju det en präst skall göra. Mamma Agnes i sin himmel gläds garanterat över sin son – det blev precis som hon trodde och ville.

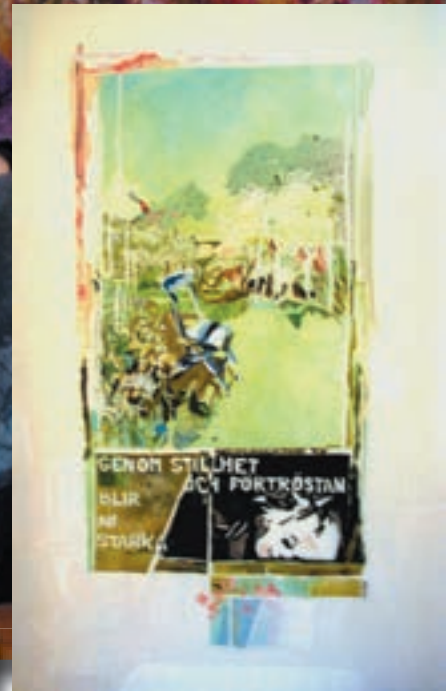
Ett lyckligt slut - men inte för alla inblandade. När man summerar så omkom dock de åtta besättningsmännen på DC3-an. Våld har en förmåga att alltid lämna sorg i sina fotspår. I krig är ingen vinnare och många är de stunder under åren då man samlats vid minnesstenen i Täby och tankarna har nog varit många och sorgen stor när Paul har stått där och sörjt sina döda kamrater.

**"De älskade icke så sitt liv
att de drogo sig undan döden"**

Konstnären Annika Ekdahl

En komplettering till skrivningen i förra numret om Insamlingen till förbundet.

När jag gick igenom vad som skrevs om Skarajubiléet förvånade det mig att där var inget skrivet om de fem APPLIKATIONERNA, som gjordes och vars bibliska motiv återfanns på de små bibelkort, som gavs till dem som skänkte pengar till vårt förbund. Jag har nu varit i kontakt med konstnären till tavlorna ANNIKA EKDAHL och fått veta något om hennes arbete, samtidigt som vi här visar två av applikationerna plus en bild av Annika. Det var Carl-Axel och Margareta Axelssons dotter Eva, som gav Carl-Axel tipset om vem vi skulle engagera för uppdraget. Jag kände också till Annika, som jag hade lärt känna under min tid i styrelsen för Jämshögs folkhögskola, där Annika och hennes make Mikael var lärare på skolan. Och när jag nu tog kontakt med henne så gick telefonsamtalet till Köpenhamn, där Annika just då befann sig på ett juryuppdrag. Hon skulle tillsammans med en polack, en ungrare, en skotte och direktorn för La Gobeläng i Frankrike planera en stor europeisk gobelängutställning i Danmark nästa år.

Om man går till Annikas hemsida på Internet –www.annikaekdahl.se – kan man där se en del av hennes produktion. Man får också veta att hon efter en 5-årig akademisk utbildning vid Göteborgs Universitet nu har en Master of Fine Art. Hon har medverkat i solo- och gruppställningar sedan 1980 både i Sverige och utomlands. Man kan där också se den vävstol hon använder i sitt arbete. Den är 3 m lång och byggdes på 1950-talet. Allt detta gör att vi som köpte de fem applikationerna vid den auktion som hölls vid avslutningen av Skarajubiléet förstår att vi inte har köpt ”grisen i säcken” samtidigt som vi la våra pengar i jubileumsinsamlingen för förbundet.

Text. Karl Erik Sundström
Bild Carl-Axel Axelsson

INFÖR FÖRBUNDETS 90-ÅRSJUBILEUM

Hur länge har du varit med?

Text: Karl-Erik Sundström

Foto: Majvi Dahl Hansson

Den senaste tiden har jag försökt att få kännedom om vem som är den i vårt förbund som har varit med flest år i förbundet, för att kunna få lite minnen inför den uppgift Carl Axel Axelsson och jag har fått – att ställa samman en Jubileumsskrift.

Den förste jag fick uppgiften från var Carl - Eric Abrahamsson som kom med i vår rörelse 1952. Han hade genom sitt jobb kommit med och redan det första året kom han med på en studievecka på Lekmannaskolan och ni kan läsa om honom i nr 3/2007, där hans 80-årsruna står.

Själv kom jag med 1955 i Fjälkingekåren, som bildades 1951. Det var vår dåvarande kyrkoherde Erik Nilsson – en av grundarna – som berättade om arbetet när vi var ute tillsammans i arbetet för den scoutkår som vi båda tillhörde. Och i vår kår har vi en medlem som varit med sedan starten, alltså sedan 1951. Det är Nils-Gustaf Rosenberg, som blev den förste ordföranden vid 23 års ålder, ett uppdrag han hade i 10 år. Han har sedan varit aktiv i kåren och predikat vid flera lekmannadagar, som vi svarat för.

Den näste jag frågade om hur länge han varit med var vår förre förbundskassör Jan Rask. Jag träffade Jan första gången, när jag blev invald i vårt konventsråd 1963. Han var då en ung man och hade kommit med 1960. Det var hans egen far som lockade med honom.

I höstas var Vera och jag med när Ivetofta-Gualövs lekmannakår i Bromölla firade sitt 50-årsjubileum. Jag efterlyste även här den äldste medlemmen och fick napp – Thore Gustafsson, nu medlem i den jubilerande kåren. Thore berättade att han kom med i förbundet 1950. Han bodde då uppe i Näsby vid Frövi.

Han tillhörde en grupp på 10 män vars fruar var med i en syförening. De beslöt att de skulle starta en kår för att kunna träffas när deras fruar var med på syföreningens sammankomster.

HAR DU KOMMIT MED FÖRE 1950, SÅ HÖR AV DIG OCH SKRIV OCKSÅ NER NÅGOT MINNE FRÅN DE FÖRSTA ÅREN OCH SKICKA TILL MIG.

Karl Erik Sundström, Kumlevägen 7 G,
290 34 FJÄLKINGE

Thore Gustafsson vid Lundastiftets lekmanaförbunds fanor

Ögonblick som kan förändra allt

Guds vägar är outgrundliga

*Har du kvar din barnatro
ifrån hemmet lugna bo?
Kan du bedja än, som förr du alltid bad:
"Gud som haver barnen kär,
se till mig som liten är".
Gamla mor då känner sig så nöjd och glad.*

*Barnatro, barnatro,
till himmelen du är en gyllne bro!
Barnatro, barnatro,
till himmelen du är en gyllne bro!*

*Du har kanske vandrat kring
runt kring hela jordens ring,
och i fjärran land du sökt att lyckan nå.
Du har gråtit mången gång,
då du hört en gammal sång,
som du minnes ifrån hemmets lugna vrå.*

*Barnatro, barnatro,
till himmelen du är en gyllne bro!
Barnatro, barnatro,
till himmelen du är en gyllne bro!*

*Likt en seglare i hamn
blev du lugn i modersfamn,
ömt hon smekte dig och sjöng om himlens land.
Hennes stämma blev så varm,
när du låg vid hennes barm,
hon din framtid lade tryggt i änglars hand.*

*Barnatro, barnatro,
till himmelen du är en gyllne bro!
Barnatro, barnatro,
till himmelen du är en gyllne bro!*

*Du blir lycklig liksom förr,
om du öppnar hjärtats dörr,
barnaårens sällhet åter bliver din.
Uti himmelen blir fröjd,
och du själv blir glad och nöjd.
Du kan sjunga se'n med jubel i ditt sinn:*

*Barnatro, barnatro,
till himmelen du är en gyllne bro!
Barnatro, barnatro,
till himmelen du är en gyllne bro!*

*Text: Gunnar Dahl
(Einar Westling)*

Plötsligt kan livet ändra riktning. Vi kan tyckas ha allt under kontroll men i ett enda ögonblick kan allt förändras - ja så kan det tyckas. Vi knäpper våra händer och ber om än det ena än det andra. Det kan vara allt från hälsa och trygghet till miljonvinster och annat materiellt välstånd. Vi är nog många som har fått uppleva att uttrycket ”inget ont som inte har något gott med sig”. Det som för stunden kan tyckas vara en olycka kan leda till vår stora räddning.

Ibland är det inte så lätt att se Guds plan. Det vi kan vara säkra på är att han **har** en plan för var och en av oss. Han har en plan hur han skall få oss att förstå hans vägar och att vi skall välja den rätta vägen och det är ju för att det är inte vägen som är det väsentliga utan målet.

Som barn fick jag många gånger höra hur Gud tar itu med oss. Mamma och pappa berättade om hur Gud gör när vi trilskas och inte vill följa den väg Han har stakat ut för oss.

Jag fick höra om Herden som har svårt att få med sig sina får. Då tar han ett litet lamm och börjar att gå före - då kommer fåren.

Det finns många berättelser men en av mina favoriter handlar om Gunnar Dahl, eller som hans rätta namn var Einar Westling.

Den 20 mars 1896 föds det i Sjöbo i Ljusdal en liten pojke som får namnet Einar Westling. Han var ett av sju barn. Einar får tidigt veta av det hårda livet då båda föräldrar dör medan han fortfarande är ett litet barn.

Einar kommer till makarna Cederbergs i Åkern i Ljusdal. Fosterföräldrarna tillhörde Ljusdals Missionsförsamling. men Einar drogs till Frälsningsarmén där han blev medlem i musikkåren i Ljusdal 1909. Där skrev han redan som 14-åring skrev sin första kända komposition ”O själ, du som vandrar din väg framåt.”

Han slutade skolan 1909 och arbetade några år som målarlärling. 1913 sökte han sig till Stockholm där han kom att ingå i Frälsningsarméns stabsmusikkår, som turnerade i de nordiska länderna.

Det som lockade Einar till Frälsningsarmén var troligen de glada sångerna och det rika musikutbudet där.

Men han kom så småningom – som någon sagt – att ”lämna den smala vägen mot storstadens asfalt”. Livet i Stockholm blev för lockande och hårt. Einar Westling blev en produktiv kompositör och sångskrivare. Livet i nöjesbranschen lockade och Einar gjorde sig en karriär och blev ett efterfrågat namn bland Stockholms artister och celebriteter. Hans stora produktion räknar minst 400 sånger och visor. Han skrev bland annat för Karl Gerhard och Ernst Rolf

Sent en kväll 1930, 34 år efter att han hade lämnat Frälsningsarmén var han på väg hem och passerade då han Frälsningsarmén vid Norrlandsgatan där han hörde sång och musik inifrån lokalen. Han tvekar en stund men tillslut väljer han att gå in och där strömmar minnen emot honom.

Alldeles som om han plötsligt blivit förstenad stod han där under det major

Gurli Karlsson sjöng en solosång. Det var vid ett möte under fälttågsveckan på Frälsningsarméns nionde kår. Det verkade som om sången på ett alldeles särskilt sätt träffat mannen, chockerat honom och väckt honom till allvarlig eftertanke. Major Gurli Karlsson sjunger den sång som han skrev som 14 åring hemma i Ljusdal.

Ett par gånger upprepades kören:

”Förgäves i världen du söker din fröjd,
men om du tar Gud med på färden,
så bliver du lycklig och nöjd.”

Mannen blev stående vid dörren under hela sången, men i samma ögonblick som den var slut, rusade han ut ur lokalen.

Rätt tidigt nästa morgon knackade någon på dörren till nionde kårens officersbostad. När majoren öppnade, såg hon till sin förvåning mannen från föregående kväll stå där. Han hade ett fullskrivet ark notpapper i handen.

Ni är väl förvånad över att se mig här, sa han. Ni la säkert märke till mitt underliga beteende på mötet i går kväll. Mitt namn är Einar Westling, en gammal frälsningsmusikant. Men jag har varit borta från min ungdoms Gud och har varit det i flera år.

I går kväll tänkte jag, att det skulle vara intressant att få komma på Armén igen. Jag blev mycket förvånad och gripen, då jag klev innanför dörren och hörde er sjunga en sång, som jag själv för många år sedan skrev ord och musik till. Det är länge sedan jag hörde den sången sjungas och det kändes ända in i hjärtat. Och jag måste bekänna sanningen av vad jag förut själv skrivit, när jag hörde er sjunga: ”Förgäves i världen du söker din fröjd.”

Jag gick hem och kämpade hela natten med min oroliga själ, och här är resultatet.

Hastigt stack han det fullskrivna notpapperet under adjutantens arm och fortsatte ivrigt: Sjung den sången, adjutant Karlsson, sjung den för alla som förlorat sin barnatro.

Så ilade han nedför trapporna och ut på Norrlandsgatan, under det adjutanten uttalade ett ”Gud välsigne er”.

Jag kan bara spekulera men en sådan upplevelse kan inte ha gått Einar förbi. Jag skulle tro att vilsen var han inte längre utan jag vill tro att han hade hittat tillbaka till sin barnatro.

50 års jubileum Ivetofta-Gualövs Lekmannakår

Biskop em. Christina Odenberg

Ivetofta-Gualövs Lekmannakår firade 50 års jubileum söndagen den 23 september. Det var söndagen den 16:e efter Trefaldighet. Mycket folk kom till Ivetofta kyrka denna vackra och soliga höstdag för att fira gudstjänst.

Kyrkoherde Pia Wiktors hälsade välkommen innan högmässan började. Vid processionen in sjöngs psalm 5: ”Nu tacka Gud, allt folk”. Liturg var biskop emerita Christina Odenberg. Kårens medlemmar ansvarade för dagens bön, textläsningarna, förbönen, dukning av nattvardsbordet, var behjälplig vid nattvardsutdelandet och tog upp kollekten m.m.

Kårens ordförande Ann-Sofie Michalski predikade över söndagens tema ”döden och livet”. Det var sång och musik av Hanna Nilsson och Andreas Jönsson samt trumpet av Gregory Ostrowski och orgel av Agneta Karlsson Nordh. Det var mäktig psalmsång i kyrkan när så många lekmän samlades till gudstjänst. Vid högmässans slut sjöngs psalm 77: ”Hör hur tempelsången stiger”.

Efter högmässan samlades ca 80 personer i församlingshemmet. Där serverades en god lunch, kaffe och tårter. Biskop em. Christina Odenberg föreläste över temat: *Vad är Svenska Kyrkans utmaningar i dag och framåt*. Hon talade också om hur viktiga lekmännen är för kyrkans arbete och hon gav oss kraft, inspiration och bekräftelse. Christina är en mycket uppskattad föreläsare. Det var en stor glädje för kåren, för församlingen och för alla gäster att Christina kom och gästade oss.

Hanna Nilsson och Andreas Jönsson

Flera gäster uppvaktade, vår jubilerande kår, med tal och gåvor. Det var Fjällkinge Pastorats Lekmannakår, Asarums Församlingskår, Åhus Församlings Lekmannakår, Mjällby Lekmannakår, Sölvesborgs Lekmannakår, vice ordförande i Lunds Stifts Lekmannaförbunds konventsråd Evert Magnusson samt Karl Erik och Vera Sundström.

Kyrkoherde Pia Wiktors höll tal till kåren och tackade för kårens arbete och engagemang.

Ann-Sofie tackade också kyrkoherde Pia Wiktors för gott samarbete och för att Pia är mycket positiv till lekmän och lekmannamedverkan. Dagen var fylld av glädje, gemenskap och värme. Det var en dag som, vi i kåren, kommer att bära med oss, inom oss, mycket, mycket länge. Som avslutning sjöngs psalm 297: *Härlig är jorden*.

**/Ivetofta-Gualövs Lekmannakår
genom Ann-Sofie Michalski ordf.
Bromölla**

Kyrkoherde Pia Wiktors och Biskop em. Christina Odenberg vid nattvardsbordet

Inspirationsdag i riket

Lördagen den 27 oktober anordnades inspirationsdag för Lekmannakårerna i Lunds stift. Värddår var Lekmannakåren i Kivik

Vi samlades på morgonen i Södra Mellby församlingshem där deltagarna bjöds på kaffe och franskbrödbullar och välkomnades av ordföranden i Kiviks lekmanakår, Lena Holmgren som hoppades att vi skulle känna oss inspirerade efter dagens sammankomst

Därefter gick deltagarna över till S Mellby kyrka, där Ann-Sofie Michalski, ordförande i Lekmannaförbundet i Lunds stift, hälsade välkommen och förrättade morgonbön.

Dagens gästföreläsare och inspiratör var Bo Larsson, präst och chef för utvecklingsavdelningen vid stiftskansliet i Lund. Bo talade över ämnet "Vandra till tjänst".

Det var ett mycket intressant föredrag, där Bo bl a förmedlade en önskan om att kyrkorna skall vara levande hus och inte

något som bara skall vara kulturbyggnader att bevaras utifrån antikvariskt värde utan hus som används av människor, unga såväl som äldre, i det dagliga församlingsslivet.

Dagen slutade med en stämningsfull sändningsmessa i Södra Mellby kyrka. Officiant var församlingens kyrkoherde Cerny Ericson. För musiken svarade kantorerna Gull-Britt Mårtensson med solofång och för ackompanjemanget stod Maria Jeppsson och som alltid när lekman samlas ljud psalmsången ljuvligt.

Erik Bergkvist
Ordförande Landskrona lekmanakår

FAMILJENYTT

Födelsedagar

75 år

Margareta Jansson

Sällan har jag mött en så skärpt dam men ändå med en så ödmjuk inställning till sina medmänniskor.

Margareta såg dagens ljus i Tibro den 22 april för snart 75 år sedan. Hon var mamma Annas och pappa Joels första barn. Med tiden skulle de bli fyra syskon.

Margareta insåg tidigt vikten av en god utbildning och efter studentexamen flyttade hon till Stockholm och fick jobb som sekreterare. Under en del år arbetade hon både i Eskilstuna och Kristinehamn som lärare i tyska och engelska. Kunskapsstörstig har hon alltid varit och efter vidareutbildning blev hon läkar- och forskningssekreterare på Radiumhemmet i Stockholm.

1970 drabbades Margareta av den stora kärleken och hon gifte sig med sin Sven. Åren tillsammans med Sven blev mycket lyckliga.

Hon har oförtrutet arbetat för kyrkan både i hemtrakterna och på riksnivå. I slutet av sjuttioalet blev hon medlem i lekmanaförbundet. Hon blev konventssekreterare 1979 och 1985-93 var hon ordförande i Stockholms stift. 1984-88 var hon förbundssekreterare och sedan 2006 är hon åter tillbaka på samma post.

Margareta är en otroligt generös person och i hennes sällskap känns det som om man alltid har första plats. Det är aldrig tråkigt tillsammans med henne. Hon är tjänstvillig och hjälpsam. Som samarbetspartner i olika sammanhang är hon ovärderlig - intelligent, kompetent och vederhäftig. Allt detta paketerat i en otroligt sympatisk person.

Jag har inte känt Margareta så länge men jag kan inte tänka mig en bättre kamrat. Hon är alltid vänlig, omtänksam och aldrig tråkig. Tillsammans med henne är det alltid nära till skratt.

Margareta har kombinerat nöje och engagemang. Förutom lekmanaförbundet brinner hon för Skara Stiftshistoriska Sällskap där hon är kassaförvaltare. Vi är tacksamma för att hon har samma brinnande intresse för vårt eget förbund.

Vill hon koppla av en stund blir det gärna till något klassiskt musikstycke. Medan Sven fortfarande levde blev det många resor utomlands och Margareta älskar fortfarande att ge sig iväg ut i världen. Lite då och då sticker hon iväg på någon tagresa eller på en kryssning.

Sin 75-årsdag kommer hon att fira på annan ort och kanske är det en tur utomlands som hägrar.

Vi tackar Gud för Margareta och vi gratulerar henne med bön om att alla hennes dagar skall fyllas av rik välsignelse.

Britt-Louise Madsen
Redaktör

Till minne

Carl O U Andersson

Konstnär med stort socialt och andligt engagemang

Konstnären och före kyrkovaktmästaren i dåvarande Möllevångens församling i Malmö, Carl O U Andersson har avlidit 95 år gammal. Hans närmaste är hustrun Rut och sonen Mikael med familj.

Carl O U Andersson eller "Calle", som han alltid kallades, kände vi som konstnär, kyrkovaktmästare och inte minst lekman i kyrkan.

Calle var tidigt medlem i Malmö Kyrkobrodrakår. Kåren hörde organisatoriskt till Svenska Kyrkans Lekmannarörelse. Verksamheten har som syften kristlig gemenskap, kulturell samvaro och lekmanaktiviteter. Malmökåren rekryterade män från församlingar som inte hade egen kår.

I samband med att Calle blev anställd som kyrkovaktmästare tyckte han att det saknades en kår i den egna församlingen och 1964 bildade han tillsammans med en grupp män, Möllevångens Kyrkobrodrakår. Calle blev kårens förste ordförande och var det under 23 år. Från 1988 ändrades beteckningen kyrkobrodrakår till lekmannakår, i samband med att också kvinnor kunde bli medlemmar. Under Calles ledning infördes bland annat att medlemmarna predikade i kyrkan vid den årliga Lekmännens Dag, kyrkan

FAMILJENYTT

pyddes med grönsaker, frukt, blommor och bladverk vid Tacksägelsedagens skördesvesper, döva inbjöds till årliga dövgudstjänster och kåren höll Helgsmålsböner på lördagkvällarna. Calle såg i sann anda till att lekmännen tog ansvar i församlingsarbetet.

Calles person och arbete präglades av fantasi, kreativitet, stort socialt och andligt engagemang samt en förmåga att få fram resultat. Calle har betytt mycket för utvecklingen av en av de mest livskraftiga lekmanakåren i Sverige och för att ha levandegjort vad ”lekman” står för i dess aktiva betydelse.

Calles konstnärskap med bland annat målningar i olja och konstverk i glas och mosaik har resulterat i åtskilliga utställningar. Hans verk finns bland annat också representerade i form av korfönster i Hardeberga och Kyrkhults kyrkor.

Till den egna församlingen har Calle bland annat designat en dopfunt i ek, glas och mässing och ett processionskors med tillhörande ljusstakar.

Otaliga är i övrigt de som har konstverk signerade COUA i sina hem.

Under Calles verksamma år har han hållit åtskilliga föredrag om såväl sitt konstnärskap som sin gärning som lekman.

För Möllevångens Lekmanakår
Gert Celander
Marianne Jeppsson
Kuno Skoog

TACK

Ett varmt tack för de gåvor som inkommit till Kyrkans Omsorg i Kungsbacka och Hanhals församlingar i samband med Inga-Lisa Börjessons bortgång.

Styrelsen

Hälsningar
Elisabeth Lindskog
Informationen
Kompetenscentrum

Till minne

På kort tid har Torsåkers församlingskår förlorat två av sina medlemmar

Solveig Fagerlund

Hon föddes i Torsåker 1936 och på ett märkligt sätt kom hela hennes liv att präglas av roller där hon på olika sätt kom att tjäna andra människor. Efter en tid som bensinmacksföreståndare i Torsåker med känsla för service och engagemang för bilägarens allehanda bekymmer flyttade hon till Hofors där hon kom att arbeta som sköterska inom bland annat äldre-vården. Då tanken föddes på att starta en kvinnojour i Hofors var hon en av de eldsjälarna som på frivillighetens grund svarade för att den kom till. Hon var även aktiv inom körverksamheten och var en värdefull stämma i Torsåkers kyrko- och hembygdskör. Genom sitt engagemang för Torsåkers församlingskår kom hon att ingå i den så kallade ”soppgruppen” som en gång varje månad bjuder in Torsåkersborna till sitt församlinghem för att avnjuta en tallrik soppa i trevlig samvaro ortsborna emellan. En idé som ingen riktigt trodde på från början men som snart blev ett mycket uppskattat inslag i bygdens vardagsliv. Med sin milda framtoning och med sitt engagemang för andra människor blev hon representant för det som världen idag skulle behöva mer av. Det är så vi kommer att minnas henne.

Erik Hedbom.

Han föddes 1914 och efter studentexamen 1935 bedrev han sina studier till präst på Fjellstedtska skolan i Uppsala. Prästvigningen skedde den 15 december 1940 varpå han tillträdde tjänsten som kyrkoadjunkt i Hofors som då var kapellförsamling under Torsåker. Trots att det prästerliga yrket vanligtvis medför att man under sin yrkesbana får tjänstgöra på flera olika orter blev han sin hemförsamling trogen under hela sin yrkestid, sedemera som församlingens kyrkoherde. Han var mycket historiskt intresserad och ägnade stor tid att forska i kyrkans arkiv för att i olika avseenden göra sig en bild av människans liv här på jorden under olika sekel. Bland de större verk han gjorde var en uppsatssamling om Torsåkers kyrka som tillkom i hans strävan att ge efterkommande släkten en bild av hur människor i Torsåker levde under gångna tider då kyrkan svarade för en stor del av den dokumentation som gjordes av hur samhället fungerade såväl i andligt som timligt perspektiv. In i det sista arbetade han med just sådana frågor för att bidra med en pusselbit i förståelsen för vilka vi människor är och hur vi fungerar.

För Torsåkers församlingskår
Staffan Berglind

Direktinport från Finland - tf kassör Juhani Ahonen

Sedan den 1 juli 2007 är Juhani Ahonen tillförordnad kassör i vårt förbund.

Juhani eller Jussi som jag kallas till vardags föddes i Finland i ett litet samhälle som heter Toivakka, ca 4 mil från Jyväskylä. Där växte jag upp tillsammans med mamma och pappa och åtta syskon, sju bröder och en syster. Jag föddes 1949 och är näst yngst. På den tiden fanns det ingen risk att man blev ett bortskämt barn även om man var bland de yngsta.

Finland hade en tuff tid bakom sig och folket slet hårt för brödfödan. Man kanske skall påminna sig om att inte något land har betalat av sin krigsskuld så snabbt som Finland. Som allting så hade det en prislapp. Det var fattigt, oerhört fattigt. Nio barn och en som drog in pengar. Pappa Albin arbetade som timmerman och mamma var hemmafru.

Lite mer drägligt fick man det inte förrän de äldre bröderna började förvärvsarbeta någon gång i mitten på 50-talet. Jag var helt ointresserad av skolan och fick också betyg därefter. Jag var mer intresserad av att hjälpa

till hemma på jordbruket. När jag blev äldre började jag att hjälpa till på olika byggen.

1956 är katastrofen ett faktum. Under en motorcykeltur är olyckan framme och pappa Albin blir svårt skadad och blir förlamad resten av livet. Som tur är har flera av de äldre bröderna arbeten och kan bidra till uppehållet.

1968 när jag var nitton år och precis hade avslutat min militärtjänst blev jag förälskad i en flicka från trakten och vi gifte oss. Två år senare flyttade jag med min fru till Sverige, med oss hade vi vår lille son, bara 6 veckor gammal. Jag fick arbete som snickare på ett företag i Småland men redan efter tre år startade jag och min bror eget byggföretag. Snickaryrket är ett arbete som jag trivdes med och jag lyckas arbeta mig upp. Jag fick arbete på ANJO-bygg i Göteborg. Trots min unga ålder har jag lyckats skaffa mig en hel del erfarenhet och efter några kortare kurser avancerar jag till arbetsledare.

Mitt arbete håller mig borta från hemmet under långa perioder och påfrestningen blir för mycket för äktenskapet som slutar i skilsmässa.

Under ett uppdrag i Östersund träffar jag min nya fru och kommer att arbeta i familjens företag. Jag sköter ekonomin och håller ordning på både företaget och på min nya familj.

Jag har alltid varit en ordningens man och att hålla ordning på papper och att vara försiktig med ekonomin fick jag lära mig tidigt i livet och när det gäller skatteregler och momssatser m.m. suger jag i mig allt jag kan i ämnet.

Jag var ju urusel och ointresserad av skolan och jag är till mångt och mycket självlärd både när det gäller snickaryrket och som ekonom. På senare år har jag dock utbildat mig för att kunna dokumentera mina kunskaper.

I samband med att jag flyttade till Östersund kom jag att bli aktiv i Frösö församling. Min frus familj har i många generationer varit aktiva i kyrkans verksamhet och för mig var det en ny upptäckt i livet att lära känna kyrkans värld.

Jag kände att jag ville göra en markering för att visa min nyfunna tro. I samband med att vi gifte oss lät jag döpa mig. Det var en stor högtid där mina allra närmaste var med.

Detta är nu 17 år sedan och jag är tacksam att Gud har fört mig hit idag. Jag njuter av mitt liv och gemenskapen i Lekmannaförbundet. Vart jag än kommer i detta sammahang möter jag bara vänlighet och samhörighet. Jag vill tacka för förtroendet och jag kommer att göra mitt allra bästa.

Juhani Ahonen
tf kassör

Kära läsare!

Som ett led i vårt arbete med att stärka förbundet vill här försöka att öka medlemsantalet och därmed bli mer tongivande bland kyrkans medlemmar och på så sätt även flytta fram Svenska Kyrkans position i Sverige. Svenska kyrkan består ju i huvudsak av lekmän. Utan oss skulle varken vårt förbund eller Svenska Kyrkan existera. Därför är det viktigt att vi förenar oss. Oavsett om man har krafter att vara aktiv eller inte. Både en aktiv eller en passiv medlem kan bidra och stödja verksamheten bara genom sitt medlemskap och på så sätt visa sig positiv till arbetet.

Därför ber vi om ditt stöd. Bli medlem i Svenska Kyrkans Lekmannaförbund!

Anmälan om medlemskap

NAMN.....

ANHÖRIG.....

ADRESS.....

POSTNUMMER.....

ORT.....

TELEFON.....

☐

Jag önskar tillhöra närmaste kår

☐

Jag önskar att vara direktansluten

Man kan välja att vara ansluten till en speciell församlingskår eller om närmaste kår råkar ligga långt bort kan man välja att vara direktansluten.

Medlemsavgiften är 75.-/år
För anhörig är avgiften 65.-/år

För den avgiften får man vår tidning som utkommer fyra gånger per år där vi informerar om vad som händer i förbundet. Vi försöker också att ha med reportage från hela landet. Där informeras vi om aktiviteter som bl a inspirationsdagar, temakvällar och Rikskonvent.

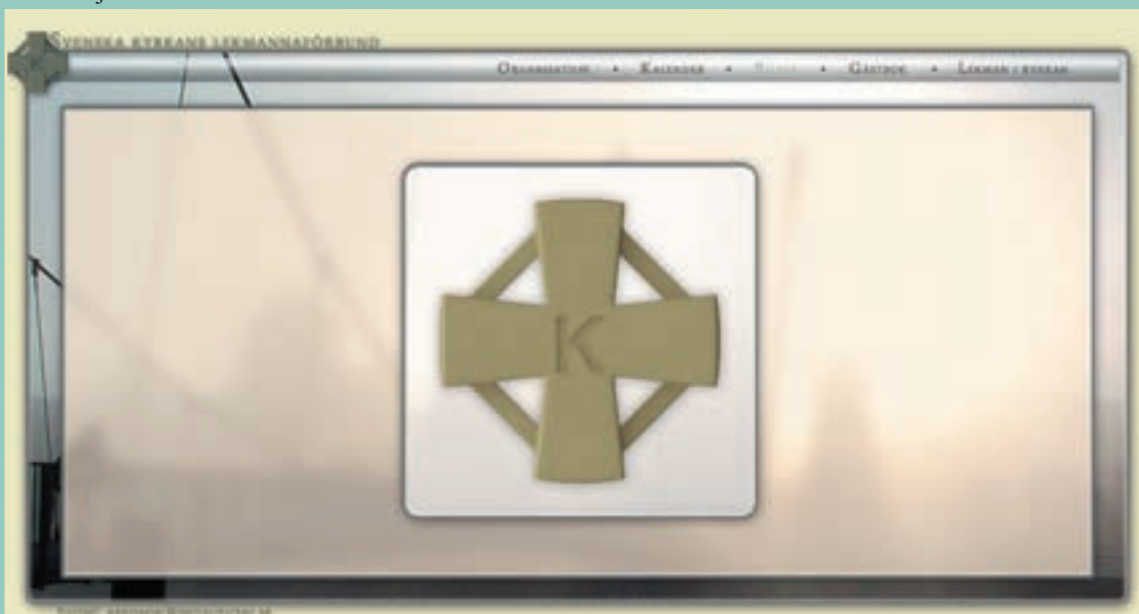
Behöver du mer information är du välkommen att ringa någon av oss. Telefonnummer finner du på omslagets insida.

Vi hoppas att ni ska känna att vi verkligen behöver er alla och varmt välkommen om du väljer att bli medlem.

Inbetalningskort och mer information kommer att skickas till er adress inom kort

www.lekmanikyrkan.se

Senast den 15 april 2008 kommer vår hemsida att ligga ute. Eventuellt ligger den ute tidigare så gå gärna in lite då och då. Mer utförlig information kommer det att finnas i **Lekman i Kyrkan** nr 2, som utkommer i slutet av juni. Nedan kan ni se hur startsidan kommer att vara utformad.

På söndag gudstjänst!

Det är ändå gudstjänsten som konstituerar församlingen. Firas det inte gudstjänst regelbundet finns det inte längre någon församling. Även om kyrkan står där nyrustad och det i veckan pågår fullt med aktiviteter i församlingshemmet. Gudstjänsten är själva församlingens hjärtpunkt. Om den slutar att fungera drabbas hela bygden av själslig andnöd. Vi alla troende och engagerade i församlingen, frivilliga och anställda kommer att drabbas av andlig uttorkning.

Varför kommer dom inte när det ringer? Ringaren i Hasse Alfredssons berömda monolog är fortfarande aktuell. Den söndagliga gudstjänsten samlar tyvärr allt färre. I många små församlingar sviktar gudstjänstlivet och en känsla av uppgivenhet sprider sig.

De senaste årtionden har kyrkan gjort många försök till förnyelse av gudstjänstens form och innehåll. Men större delen av församlingen kommer fortfarande inte när kyrkklockorna ringer samman.

Det är fel på tiden, på predikan, på formen, på psalmsången, på församlingen osv. Du har säkert hört argumenten till leda. Människor idag är så stressade och det är så mycket annat som konkurrerar om tiden. Det går att foga till ytterligare argument för att utebli.

Det paradoxala är att många samtidigt säger sig längta efter andlighet. Men tyvärr visar sig denna andliga längtan inte i ett ökat intresse i att delta i församlingens gudstjänstfirande.

Varför är det då så viktigt att vi firar gudstjänst? Är inte kyrkan så mycket mer än bara den söndagliga gudstjänsten?

Det finns mycket som är unikt med att fira gudstjänst. Ingen annan stans i samhället kan man få uppleva gudsnärvaro och äkthet i det som sägs, få tid för eftertanke och möjlighet att bearbeta sina livsfrågor. Här finns en motkraft mot konsumtionssamhället, en samlingspunkt där man inte bedöms utifrån hur lyckad och effektiv man är.

Att få samlas bland likasinnade och känna att man hör samman trots ålders- och åsiktsskillnad är alldeles speciellt. Kyrkorummet ger på ett alldeles särskilt sätt en stilla högtidlighet som är balsam för själen. Det här är upplevelser som alla som regelbundet samlas till gudstjänst på ett eller annat sätt kan instämma i. Det är det som gör gudstjänsten till en omistlig del i vårt kristna liv.

Men gudstjänstlivets förnyelse börjar hos lekmännen. Gudstjänstlivets förnyelse börjar med varje regelbunden gudstjänstbesökare mer funderar över vad man kan bidra med än vad gudstjänsten ger oss. Tänk om vi kunde vara lite mer frimodiga. Varför bjuder vi inte med en kyrkovän på en upptäcktsresa i andlighet! Och vid kyrkkaffet ställer vi sedan några frågor om predikan och gudstjänsten till

prästen. Jag lovar att prästen kommer att bli överförtjust! Vad kan jag då bidra? Varför är det så viktigt att just jag deltar i församlingens gudstjänstliv?

Min närvaro, mitt deltagande i psalmsång och liturgi, i bön och förbön formar gemenskapen och skapar trygghet för den osäkre. Ju fler vi är som deltar, ju mer kraft och styrka ger vi till varandra. Men det finns också en annan dimension.

Idag är många människor sköra och utsatta. Utslagning, kvinnomisshandel, långtidssjukskrivning eller problem med droger finns mitt ibland oss. Men vi talar inte om det.

I kyrkans förbön finns det möjlighet att lyfta fram människors nöd, tyst eller högt. När vi så deltar med vårt hjärta i förbönen gör vi nöden och sårbarheten synlig. Vi ger varandra stöd och får uppleva att vi inte är ensamma. Ur den upplevelsen föds sedan ett djupt engagemang för mina medmänniskor.

Så det är inte alldeles ofarligt att gå i kyrkan! Gud kan börja tala till mitt hjärta och ändra mina perspektiv och värderingar. Det kan hända när som helst. Även i en gudstjänst med dålig psalmsång, tråkig predikan och kyrkbänkar som nästan ger mig ryggsnitt.

Det har hänt förr och kan drabba just mig. Vill du bli drabbad av Guds kärlekslidelse? Är det allt för utmanande eller lockande? Gudstjänsten är ett av de tillfällen då Gud har möjlighet att påverka just mig. Det är kanske därför som just jag ska gå i kyrkan, så ofta som möjligt.

Christian Thorborg
Kyrkoherde i Kungsåra församling
Västerås stift